

PEADIREKTOR

Ärakiri
Ärisaladus on välja jäetud

Otsus

Tallinn

17.01.2008 nr 3.1-7/0021-1

Alexela Terminal AS-i 07.02.2007. a avaldusega alanud haldusmenetluse lõpetamine konkurentsiseaduse rikkumise tunnuste puudumise tõttu

1. Haldusmenetluse alustamine

Oiltanking Tallinn AS-i esindaja vandeadvokaat Kenno Vilippus esitas 12.12.2006. a Konkurentsiametile taotluse nr 2-1034/2006, milles küsis seisukohta ja palus alustada menetlus Alexela Terminal AS-i tegevuse suhtes konkurentsiseaduse (KonkS) § 4 lg 1 punktides 1 ja 4 sätestatud keelu võimaliku rikkumise osas. Nimetatud seaduserikkumised seisnesid avalduse kohaselt teabe nõude esitamises Oiltanking Tallinn AS-ile samas äriühingus osalust omava Alexela Terminal AS-i poolt ning koostöö ettepanekutes, mida tegid Alexela Terminal AS-i juhtkonda kuuluvad isikud. Sealhulgas pöördus taotluse kohaselt Oiltanking Tallinn AS-i juhtimisega seotud isiku poole Alexela Terminal AS-i juhatuse liige hr Heiti Hääl, kes tegi 04.07.2006 e-kirjaga konkurentsiseadust väidetavalt rikkuva ettepaneku sõlmida kahe ettevõtja vahel ühise turustamise leping.

07.02.2007. a kirjaga esitas omapoolse seisukoha AS-i Alexela Terminal nimel advokaadibüroo Luiga Mody Hääl Borenius vandeadvokaat Jaanus Mody. Nimetatud kirjas esitas esindaja omapoolse hinnangu, mille kohaselt Oiltanking Tallinn AS ja temaga ühte kontserni kuuluv Saksa ettevõtja Oiltanking GmbH konkureerivad omavahel, mistõttu ei ole nad loetavad üheks ettevõtjaks KonkS § 2 lõike 3 mõttes, mis tähendab seda, et nendevahelised konkurentsi kahjustavad kokkulepped on keelatud KonkS § 4 alusel. AS Alexela Terminal väljendas kahtlust ja palus Konkurentsiametil kontrollida, kas Oiltanking GmbH kahjustab konkurentsi püüdes Oiltanking Tallinn AS-i tegevust välja suretada, et seeläbi suurendada enda gruppi kuuluva Soome ettevõtja Oiltanking Sonmarin Oy (kus AS Alexela Terminal ei ole aktsionäriks) turuosa ning suunata AS-st Oiltanking Tallinn lahkuvad kliendid ja käive Oiltanking Sonmarin Oy-le kuuluvasse terminali Soomes, Kotkas. AS Alexela Terminal palub kontrollida, kas Oiltanking Tallinn AS ja Oiltanking GmbH ei ole rikkunud KonkS § 4 lg 1 punktis 3 sätestatud keeldu ning ei tegutse kooskõlastatult kaubaturu jagamise või piiramise suhtes.

2. Menetlusosalised

2.1. Oiltanking Tallinn AS on äriregistri teabesüsteemi andmeil äriühing (äriregistri kood 10178087), aadressiga Õli tn 7, Viimsi vald, Harjumaa. Äriühingul on alljärgnevad tegevusalad: tolliterminali ja avaliku tollilao pidamine vedelkütuse ja teiste nafta- ja keemiasaaduste ladustamiseks teenusena; kinnisvara, hoonete, rajatiste haldamine, rendilevõtt ja rendile andmine; mittelitseentseeritavate nafta- ja keemiasaaduste ning tööstustoorainete sissevedu, väljavedu, taasväljavedu, transiitkaubandus, hulgimüük, ladustamine ja töötlemine. Oiltanking Tallinn AS kuulub 80% ulatuses Saksa ettevõtjale Oiltanking GmbH.

2.2. AS Alexela Terminal (äriregistri kood 10392389) on äriühing aadressiga Rae põik 6, Paldiski, 76805, kellel on alljärgnevad tegevusalad: laoteenused, kinnisvara haldamine, konsultatsioonid; tollimaaklerlus ja tolliladustamine; vallasvara hindamine, inventeerimine, ostu-, müügi-, rendi- ja üüritehingute korraldamine; veoste ekspedeerimine, auto- ja raudteetranspordi korraldamine. Äriregistri teabesüsteemi kohaselt on AS Alexela Terminal olnud Oiltanking Tallinn AS-i aktsionär ajavahemikus 01.07.2006-01.07.2007. Äriregistri teabesüsteemis on alates 01.07.2007 Oiltanking Tallinn AS-i aktsionärina märgitud AS Alexela Logistics.

3. Faktilised asjaolud

3.1. AS-i Alexela Terminal seletused

AS Alexela Terminal väljendas kahtlust ja palus Konkurentsiametil kontrollida, kas Oiltanking Tallinn AS-is osalust omav Saksa ettevõtja Oiltanking GmbH kahjustab konkurentsi püüdes Oiltanking Tallinn AS-i tegevust välja suretada, et seeläbi suurendada enda gruppi kuuluva Soome ettevõtja Oiltanking Sonmarin Oy (kus AS Alexela Terminal ei ole aktsionäriks) turuosa ning suunata AS-st Oiltanking Tallinn lahkuvad kliendid ja käive Oiltanking Sonmarin Oy-le kuuluvasse terminali Soomes, Kotkas. AS-i Alexela Terminal esindaja 05.02.2007 kirja leheküljel 8 toodu kohaselt konkureerib Oiltanking Tallinn AS Oiltanking GmbH-ga, sama kirja leheküljel 20 esitatu kohaselt konkureerib Oiltanking Tallinn AS Oiltanking Sonmarin Oy-ga. AS-i Alexela Terminal esindaja viitas sellele, et Oiltanking Sonmarin Oy majandusaasta aruanne 2005. majandusaasta kohta näitab Oiltanking Sonmarin Oy käibena üle 7 mln euro ja kasumina üle 1 mln euro, mis tekitab AS-i Alexela Terminal küsimusi, sest samal ajal oli Oiltanking Tallinn AS 40 mln krooniga kahjumis.

Kuna AS-i Alexela Terminal hinnangul Oiltanking Sonmarin Oy ja Oiltanking Tallinn AS konkureerivad omavahel ja tegutsevad samal kaubaturul, siis ei saa lugeda neid ka üheks ettevõtteks KonkS § 2 lg 3 alusel, mis tähendab seda, et nende vahelised konkurentsi kahjustavad kokkulepped on keelatud KonkS § 4 alusel. AS Alexela Terminal palub kontrollida, kas Oiltanking Tallinn AS ja Oiltanking GmbH ei ole rikkunud KonkS § 4 lg 1 punktis 3 sätestatud keeldu ning ei tegutse kooskõlastatult kaubaturu jagamise ja piiramise suhtes.

3.2. Heiti Hääl'e e-kiri

12.12.2006 Oiltanking Tallinn AS-i avalduses on toodud Heiti Hääl'e 04.07.06 e-kirja sisu, mille kohaselt saatis Heiti Hääl „hr Lokhorst'ile“ kirja, milles muu hulgas sisaldub alljärgnev ettepanek:

././ palun kaaluda müüa osalust osaliselt ([..]) ja sõlmida ühisturustuse leping meiega, nii et meil oleks motivatsiooni tuua terminalisse äri ja meil kõigil oleks endale positiivne majandustulemus¹.

Konkurentsiametile esitatud e-kirja koopia kohaselt vastas Heiti Hääl'ele 11.07.2006 e-kirjaga G. Spaepen Oiltanking GmbH (Oiltanking Tallinn AS-i 80% aktsiate omaniku) nimel. Vastuses nendib Oiltanking, et AS Alexela Terminal on Oiltanking Tallinn AS-i 20% omanik. Suhteid kahe ettevõtja vahel reguleerib Eesti seadus, sealhulgas konkurentsiseadus.

4. Õiguslik hinnang

Konkurentsiseaduse § 2 lõike 3 kohaselt võib üheks ettevõtjaks lugeda samal kaubaturul tegutsevaid ühte kontserni kuuluvaid ettevõtjaid või teisi valitseva mõju kaudu üksteisega seotud ettevõtjaid, kui nende ettevõtjate vahel puudub konkurents. KonkS § 2 lõike 4 kohaselt on valitsev mõju võimalus ühe või mitme ettevõtja poolt ühiselt või ühe või mitme füüsilise isiku poolt ühiselt teise ettevõtja aktsiate või osade omamise kaudu, tehingu või põhikirja alusel või muul viisil otseselt või kaudselt mõjutada teist ettevõtjat, mis võib seisneda õiguses oluliselt mõjutada teise ettevõtja juhtorganite koosseisu, hääletamist või otsuseid või kasutada või käsutada teise ettevõtja kogu vara või olulist osa sellest.

AS Alexela Terminal esitas Konkurentsiametile seisukoha, mille kohaselt Oiltanking GmbH (Oiltanking Sonmarin Oy vahendusel) ja Oiltanking Tallinn AS on omavahel kaubaturul konkureerivad ettevõtjad, mistõttu neid ei saa pidada üheks ettevõtjaks KonkS § 2 lg 3 alusel. Viimatimainitud asjaolu tähendab AS-i Alexela Terminal hinnangul seda, et väidetavalt kahe ettevõtja vahel sõlmitud konkurentsi kahjustavad kokkulepped on keelatud KonkS § 4 alusel. Kuigi AS Alexela Terminal oma taotluses väidab veel seda, et konkurentsi kahjustavad kokkulepped on sõlmitud ka Oiltanking Sonmarin Oy ja Oiltanking Tallinn AS-i vahel, on ta Konkurentsiametil palunud kontrollida üksnes KonkS § 4 lõikes 1 punktis 3 sätestatud keelu võimalikku rikkumist Oiltanking Tallinn AS-i ja Oiltanking GmbH poolt.

Konkurentsiamet ei nõustu sellega, et Oiltanking Tallinn AS-i ja Oiltanking GmbH näol on tegemist kahe konkureeriva ettevõtjaga. Oiltanking GmbH on Oiltanking Tallinn AS-i 80% aktsiate omanik, seega on ta võimeline määrama enamuse äriühingu juhtorganitest. Menetlemise alustamise seisuga ja käesoleva ajani on kõik Oiltanking Tallinn AS-i

¹ /./ please consider to sell the shareholding partly ([..]) and grant a joint marketing contract with us so that we have the motivation to bring the business into the terminal and have the positive economic result for all of us.

juhtorganite liikmed määratud ametisse ematettevõtja poolt. Ka AS Alexela Terminal ise mõnab, et Oiltanking GmbH osaleb Oiltanking Tallinn AS-i äriühingu juhtimises nõukogu ja juhatuse tasemel. Konkurentsiseaduse § 2 lg 4 punkti 1 kohaselt võib valitsev mõju seisneda õiguses oluliselt mõjutada teise ettevõtja juhtorganite koosseisu, hääletamist või otsuseid. Kuivõrd kõik juhtimist teostavad isikud on ametisse määratud enamusosalust omava juriidilise isiku poolt, on ta võimeline suunama kõiki ettevõtja otsuseid.

Euroopa konkurentsioiguses on peetud ema- ja tütarettevõtja vaheliste juhtimissuhete seisukohast oluliseks tütarettevõtja sõltumatust. Euroopa Kohus on nimetatud küsimuse lahendamisel oma praktikas muu hulgas arvestanud seda, kas ematettevõtja on osalenud tütarettevõtja majandustegevust puudutavates läbirääkimistes, vt näiteks Euroopa Kohtu otsuse juhtumisel *Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG v Commission* punkti 52². AS-i Alexela Terminal juhatuse liige Heiti Hääl on pöördunud Oiltanking Tallinn AS-iga koostööd puudutavate ettepanekutega isiku poole, kes kuulub Oiltanking GmbH juhtkonda, millele vastas Oiltanking GmbH nimel samuti selle juhtkonda kuuluv isik. Sellega on tõendatud, et Oiltanking GmbH osaleb ka realselt ja vahetult Oiltanking Tallinn AS-i juhtimises. Kuivõrd Oiltanking Tallinn AS ei ole ematettevõtjast sõltumatu, ei saa teda pidada ematettevõtjaga konkureerivaks ettevõtjaks. Ka ei ole AS Alexela Terminal selgitanud, miks ta peab kahte samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat konkureerivateks. Ülaltoodut arvestades leiab Konkurentsiamet, et käesoleval juhul puuduvad konkurentsiseaduse rikkumise tunnused.

Eeltoodu põhjal ning juhindudes KonkS § 63⁴ lg 1 punktis 1,

o t s u s t a n:

lõpetada AS-i Alexela Terminal 07.02.2007. a taotluse alusel alustatud haldusmenetluse seoses konkurentsiseaduse rikkumise tunnuste puudumisega.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Märt Ots

Ärakiri on Konkurentsiameti peadirektori 17.01.2008 otsuse nr 3.1-7/0021-1 originaaliga samane. Ärakirjast kõrvaldatud ärisaladuseks loetava teabe asemel on kasutatud tähist [..]. Tallinnas, 14.03.2008.

Raul Nugis

² Case 107/82 [1983] ECR 3151.